

SHIZOFRENIJA

pripravila: Danijela Mrzlekar Svetel

Shizofrenija sodi glede na diagnostične opredelitve v spekter psihotičnih motenj. Vzroke za to motnjo še vedno raziskujejo, ve pa se, da je velik del povezan s telesom, zlasti z motnjo v delovanju možganov. Rizični in sprožilni dejavniki so tudi dednost, zapleti med nosečnostjo, zloraba drog in disfunkcionalni pogoji v družinskem okolju.

Shizofrenija je torej duševna motnja shizofrenega spektra. Zajema težave in motnje na področju mišljenja, ki ni več takšno, da bi človeku omogočalo funkcionalne miselne poti, odstopanja pa so prisotna tudi na področju zaznavanja (motnje zaznavanja: zlasti slušne), volje (večinoma upad voljnega potenciala) in čustvovanja (težje opredelimo, deluje pa manj odzivno na eni strani, ter bolj stopnjevani tesnobi in depresiji podobno na drugi). Zaradi teh motenj v delovanju možganov pride občasno do zmotnih prepričanj (blodenj), svojskega, odstopajočega vedenja, socialnih težav in svojskih čustvenih odzivov. Oseba je torej takšna, da jo zaznavamo in opišemo kot neprilagojeno okoljski in socialni realnosti.

Opredeljenih imamo več tipov shizofrenije, med njimi so:

- paranoidna shizofrenija (zajema predvsem mišljenje: zmotna prepričanja - blodnje);
- hebefrenska shizofrenija (zajema predvsem zelo odstopajoče vedenje in čustvovanje);

- katatonska shizofrenija (zajema predvsem telesno področje - fizično otrplost ali nemir);
- enostavna shizofrenija (z bolj plazečim začetkom).

Diagnostično so opredeljena še druga stanja in pojavne oblike.

Motnja shizofrenega tipa prizadene 1-2 % ljudi.

V osnovi je to kronična motnja, pri čemer pa je potek lahko zelo različen.

Temeljno zdravljenje motnje poteka s pomočjo farmakoterapije, psihiatričnega medikamentoznega zdravljenja. Na potek bolezni pa pomembno vplivajo tudi pogovorne in socioterapevtske oblike zdravljenja.

Znanost odkriva vedno boljše in učinkovitejše načine zdravljenja, zato kvaliteta življenja ljudi s shizofrenijo, ob njihovem dobrem sodelovanju pri zdravljenju, pri večini ostaja visoka.